UUTISET

Päärakennus jäisi teiden alle, navetta mahtuisi nippa nappa olemaan. **VILJELIJÄ TIMO HIRVI NELOSTIESUUNNITELMASTA**

SAMI KARPPINEN

Urakoija Ismo Palonen paalasi keskiviikkona tuorerehua Timo Hirven pellolla Laukaan Vehniällä. Peltolohkot ovat molemmin puolin nelostietä.

Levennetty nelostie veisi Vehniän peltoja

Nelostien parantaminen Jyväskylästä pohjoiseen uhkaa monen tilan peltoja ja rakennuksia Laukaan Vehniällä. Tiehankkeen ympäristövaikutusten arviointi on jo aloitettu.

LAUKAA (MT)
Suomen valtaväylä nelostie aiotaan parantaa moottoritieksi tai moottoriliikennetieksi Jyväskylän ja Äänekosken välillä. Laukaan Vehniän kylän asukkaat saivat tietoa hankkeesta ja sen ympäristövaikutusten arvioinnista (yva) keskiviikkoiltana kyläkoulullaan.

”Alustavat vaihtoehdot ovat tien leventäminen nykyisellä paikalla tai Iso-Hirvanen -nimisen järven kiertäminen itäpuolelta”, Sito Oy:n yva-vastuuhenkilö **Veli-Markku Uski** kertoi.

Järven kiertämiseen on useampia vaihtoehtoisia reittejä.

Reiteistä ainakin yksi kulkisi liito-oravien elinalueen läpi.

Uskin mukaan seudulla on Suomen tihein liito-oravakanta. Liitekarttoihin oli merkattu 12 liito-oravien elinaluetta.

Nykyisen tien leventäminen toisi kylän peltoaukealle ainakin kaksi eritasoliittymää ja rinnakkaistieverkon.

Hyviä ja huonoja reittivaihtoehtoja

Tien linjaus jakaa kyläläisten mielipiteet, asuinpaikan ja peltojen sijainnin mukaisesti. **Jari Kyyhkyselle** sopisi paremmin nykyisen tien leventäminen.

Järven kiertävä uusi tielinja pirstoisi Kyyhkysen peltolohkoja ja halkaisisi yhden kahtia. ”Vanha tielinja olisi järkevin”.

Itäisen vaihtoehdon puolesta kylän lähetystö on käynyt jo kolmen eduskunnan ja kahden liikenneministerin puheilla. Yrittäjä **Kirsi Vihanti** on kerännyt nimiä listaan, joka vaatii uutta itäistä väylää.

Vihanti muutti kylälle vuonna 1991. Itäinen vaihtoehto menisi tontin takaa.

”Nyt on ihan sama, mistä parannettu tie kulkisi. Aamuisin ja iltapäivisin on vaikeaa päästä sivutieltä nelostien liikenteen sekaan”, Vihanti sanoo.

”Päärakennus jäisi teiden alle, navetta mahtuisi nippa nappa olemaan”, **Timo Hirvi** kertoo nykyisen tielinjan levennyshaitat. Navetta on valmistunut vuonna 2001.

Järven kiertävä tielinja jättäisi **Juha Hovilaisen** navetan sillan alle, vuokrapellot molemmin puolin moottoritietä.

Nauhamainen kylä, ikiaikaiset pellot

Yksikään Vehniän kylän asukas ei kiistä, etteikö sujuvampaan liikkumiseen olisi tarvetta. Kesäasukas **Asko Lipsanen** luonnehtii nelostien liikennettä karseaksi. Sivutieltä sekaan pääsy on vaikeaa.

Traktorilla nelostien ylittäminen vaatii pahimpaan aikaan melkein evää, että jaksaa odottaa sopivaa rakoa.

Lipsanen kannattaa veronmaksajille halvinta vaihtoehtoa.

Juha Hovilainen ja Timo Hirvi näyttävät kartalta, missä heidän tilansa ovat. Nelostien parannus uhkaa viedä molempien peltoa ja rakennuksia.

Hänen mielestään se on itäinen reitti, jolloin nykyinen nelostie jäisi paikallisliikenteen käyttöön.

Liikennöitsijä **Jukka Karjalainen** toivoi, että asiaa katsottaisiin myötäkarvaan, ei vastustaen. Kunnalla ei ole rahaa paikallisteihin, nelostiehankkeen kautta nekin saataisiin kylälle.

Sito Oy:n liikenne- ja tiesuunnittelija **Matti Jäntti** esitteli mahdolliset tielinjavaihtoehdot. Hänen mielestään myös joukkoliikenne ja melu pitää ottaa huomioon viimeistään silloin, kun tarkempia suunnitelmia ryhdytään laatimaan.

Keski-Suomen elykeskuksen projektipäällikkö **Kari Komi** vakuutti, että toistaiseksi kaikki esitetyt vaihtoehdot ovat mahdollisia.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman tuloksia esitellään kyläläisille todennäköisesti tämän vuoden lokakuussa.

REIJO VESTERINEN

Kuntien toivotaan lisäävän kouluyhteistyötä

Kunta on vastuussa perusopetuksen järjestämisestä. Samoin kunta päättää, mikä on kunkin lapsen lähikoulu, vaikkei se olisikaan lähin.

”Kuntarajojen lähellä on tietysti mahdollista, että lähikoulu ei olekaan oman kunnan koulu, vaan naapurikunnan. Mutta se on kuntien kesken sovittava asia”, erityisasiantuntija **Riku Honkasalo** opetushallituksesta selvittää.

Jos peruskoululainen haluaa toiseen kouluun, pääsyn ratkaisee ensisijaisesti se, onko koulussa tilaa.

Usein kotikunta ei halua lapsia naapurikunnan kouluun, koska se menettää oppilaskohtaisen valtionosuutensa.

”Haja-asutusalueilla tilaongelma harvoin tulee vastaan,” Honkasalo myöntää.

Askolassa ja Myrskylässä yhteistyö toimii

Jos kuntien välinen yhteistyö on hyvää, kotikunta maksaa koulukuljetuksen naapurikunnan kouluun, jos sinne on lyhin matka. Usein kuljetuskustannukset jäävät kuitenkin vanhempien harteille.

Honkasalo mainitsee esimerkkinä hyvin toimivasta kouluyhteistyöstä itäuusmaalaiset Askolan ja Myrskylän kunnat.

Myrskylästä aivan Askolan rajoilta peruskoululaisia käy Askolassa koulua, ja yhteistyö on toiminut hyvin. Muitakin tapauksia on.

Tosin Honkasalo on kuullut, että sopua ei aina ole löytynyt. Riitatapauksia on tullut ja hallinto-oikeus ratkaisee ne.

”Kuntaliitoksien myötä erityisesti reuna-aleilla pitkät välimatkat oman kunnan kouluun tulevat ongelmalliseksi. Toivon kuntien kesken hyvää yhteistyötä ja järjenkäyttöä.”

Vuodesta 2009 lähtien on tehty paljon kuntaliitoksia. Honkasalo uskoo, että kuntaliitosten vaikutuksista koulunkäyntiin aletaan tehdään laajaa selvitystä.

Vielä asiaa ei ole selvitetty.

SARI KESKITALO

”Itä-Suomessa koulumatkat kohtuuttoman pitkiä”

Miksei kaikissa kunnissa ole joustoa tehdä yhteistyötä naapurikuntien kanssa, jotta nuorten opiskelu olisi jouhevampaa sekä kasvua ja jaksamista tukevaa?

Tätä ihmettelevät itäsuomalaiset vanhemmat.

”Lapselle lähin koulu sijaitsee naapurikunnan puolella. Kunnan määräämään lähikouluun on matkaa huomattavasti enemmän.”

”Tämä lisää lapsen koulupäivän pituutta taksikyydeissä istumalla. Kotikunta ei suostu maksamaan koulukuljetusta lähimpään kouluun, koska se on toisen kunnan puolella. Vanhemmat maksavat koulukuljetukset itse,” itäsuomalaiset vanhemmat kertovat esimerkkitapauksesta.

He eivät halua nimeänsä julkisuuteen.

Lähikoulu määriteltävä yksiselitteisesti

Länsi-Savo (18.5) käsitteli uutisessaan itäsuomalaisten lasten pitkää matkaa oppimaan.

Itä-Suomen aluehallintoviraston sivistystoimen johtaja **Markku Huttusen** mukaan aivan ensin pitäisi määritellä yksiselitteisesti, mikä on lähikoulu. Sitten voidaan miettiä, miten esimerkiksi valtionosuuksilla voitaisiin tukea kuntia palvelujen turvaamisessa.

Samoin ylijohtaja **Elli Aaltonen** vaatii ottamaan pitkät etäisyydet paremmin huomioon valtionosuuksissa (Länsi-Savo 18.5.).

”Maaseudun asukkaat ovat palveluiden tavoitettavuudessa eriarvoisessa asemassa keskustaajamiin verrattuna. Erityisen ikävää on, että maaseudun lapset ovat toisarvoisia koulun sijainnin suhteen. Itä-Suomessa koulumatkat ovat pitkiä, koska lapsia kerätään koulukyyteihin laajoilta alueilta”, vanhemmat sanovat.”

Huolestuneet vanhemmat ovat ihmeissään, mikseivät kunnat ajattele lasten ja nuorten etua ja tee enemmän yhteistyötä palveluiden järjestämiseksi reuna-alueilla.

Kuntarajat eivät saisi olla kiveen hakattuja

Perusopetuslaissa alle 13-vuotiaan lapsen päivittäinen koulumatka saa kestää korkeintaan 2,5 tuntia ja yli 13-vuotiaan kolme tuntia.

Jos aikuinen joutuisi istumaan taksissa näin pitkään, hän tuskin suostuisi. Mutta lapsen on pakko.

”Kun terveysasemankin saa nykyisin valita vapaasti, miksi ei lähikoulua? Kuntarajat eivät saisi olla kiveen hakattuja. Yhteistyö ja joustavuus olisi kaikkien etu. Niin kuntien kustannuksissa kuin lasten hyvinvoinnissa.”

”Eikö jokaisen kunnan tulisi suhtautua myönteisesti kehitykseen ja maaseudun tukemiseen. Se olisi kunnille sulka hattuun kiristyvässä taloustilanteessa”, vanhemmat kysyvät?

SARI KESKITALO

Poutun salmonellanauta oli peräisin Saksasta

Lihatalo Poutun naudan paistileikkeiden salmonellaliha oli peräisin Saksasta.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira tiedotti viime perjantaina Poutun löytäneen omavalvonnassa salmonellaa naudan paistileikkeistä. Pouttu veti salmonellavaaran takia myynnistä pois 280 kilon erän. Poutun toimitusjohtaja **Heikki Laitalan** mukaan paistileikkeen lihan alkuperämaa oli Saksa.

”Ilmoitamme kaikissa raakalihatuotteissamme lihan alkuperämaan”, kommentoi Laitala MT:lle.

Vuoden lopulla myös Poutun kypsien jalosteiden pakkauksiin tulee alkuperämaamerkintä pakkausmerkintäuudistuksen myötä.

”Kotimaista alkuperää olevat tuotteemme tunnistaa toki jo nyt Hyvää Suomesta -merkinnästä”, toteaa Laitala.

”Raakalihavalmisteissa lainsäädäntö ei vaadi ilmoittamaan alkuperämaata. Evira kuitenkin suosittelee merkitsemään sen tuotteisiin”, kertoo Eviran ylitarkastaja **Mika Varjonen**.

Varjosen mukaan pakkausmerkintöjen avulla ei saa antaa kuluttajille vääriä käsityksiä lihan alkuperämaasta.

”Suomalaisen firman nimi ei vielä itsessään kerro mitään”, toteaa Varjonen.

Salmonellalihaa 280 kiloa

Poutun mukaan 280 kilon lihaerästä vain osa ehti päätyä kauppojen hyllyille asti.

Karkean arvion mukaan Poutun käyttämästä lihasta noin 70 prosenttia on kotimaista ja 30 prosenttia tuontilihaa.

Naudanlihan osuus tuonnista on vain muutaman prosentin luokkaa. Suurin osa tuontilihasta on sikaa.

Pouttu käyttää kypsiin jalosteisiin pääosin kotimaista nautaa, mutta raakalihatuotteissa käytetään enemmän ulkomaalaista lihaa.

”Tällaista ei tietenkään saisi päästää tapahtumaan. Olemme tehneet kovasti töitä tuotteiden testaamisen parantamiseksi. On hyvä asia, että salmonella löytyi yrityksemme omavalvonnassa”, kertoo Laitala.

Lähtömaasta saatujen todistusten lisäksi lihaerät testataan Poutun tehtailla. Myös valmiista tuotteista otetaan omavalvontanäytteitä.

Salmonella voi olla vain yksittäisessä paistissa. Raakalihatuotteissa salmonellan riski on kuitenkin melko pieni, koska tuote kypsennetään.

”Tämä oli ikävä tapaus, mutta poisvedetty erä oli pieni. Kun noudatetaan normaalia keittiöhygieniaa ja kypsennysohjeita, on salmonellan riski kuluttajalle marginaalinen”, toteaa Laitala.

ANNI-SOFIA HOPPI

TALOUDESTA LYHYESTI

Raumalle aiotaan uutta telakkaa

Raumalla lakkautetun telakan alueelle suunnitellaan uutta erikoistelakkaa. Viisi paikallista sijoittajaa perusti yhtiön, joka vuokraa alueen ja laitteistot Rauman kaupungin yhtiöltä.

Uusi yhtiö pyrkii verkostomaiseen toimintaan alihankinnoissa. Kumppaniksi tulee Uudenkaupungin telakka. joka erikoistuu pieniin erikoisaluksiin ja maantielauttoihin.

Kaupunki osti tammikuussa telakka-alueen STX Finland Oy:ltä.

Kansaneläkkeeseen vaaditaan korotusta

Eläkkeensaajien keskusliitto vaatii tasokorotusta kansaneläkkeeseen.Täysi kansaneläke pitää kiireesti nostaa takuueläkkeen tasolle on yksinäisellä eläkkeensaajalla.

Hallitusta liitto vaatii luopumaan eläkeindeksin osittaisesta jäädyttämisestä. Siitä päätettiin kehysriihessä.

Liitto laskee Suomessa 220 000 pienituloista eläkkeensaajaa. Eläkeläisiä on yhteensä 1,3 miljoonaa.

Sanoma myy aikakauslehtiä

Sanoma myy Fokus Medialle Glorian Antiikki-, V8-Magazine-, GTi-Magazine- ja Pelit-lehdet. Näiden kaikkien levikit vaihtelevat 20 000 ja 30 000 kappaleen välillä.

Lehdet siirtyvät Fokus Medialle syyskuun alussa. Viime vuonna Sanoma myi Tietokone-lehden Talentumille. Yhtiö lopetti Iiris-, 3T- ja Kodinrakentaja-lehdet.

Mainostoimisto osti Finlaysonin

Tekstiiliyritys Finlayson saa uudet omistajat. CapManin rahastot myyvät sen mainostoimisto Bob the Robotin perustajakaksikolle sekä kolmannelle osakkaalle.

Kolmikko lupaa kehittää Finlaysonia pitkäjänteisesti. Myyntikuntoon yhtiötä ei viritetä. Finlayson on perustettu vuonna 1820.

Kauppaan kuuluvat Kankaanpään ja Heinolan tehtaat sekä tehdas Venäjällä ja myymälät Baltiassa ja Venäjällä.

Finlayson myi peittojen ja patjojen valmistuksen Viroon vuodevaate-tehtailijalle.

Joka kolmas kunta maksaa kuntalisää

Suurin osa Suomen kunnista ei maksa kotihoidon tuen kuntalisää.
Kuntaliiton kyselytutkimukseen liki 300 vastaajasta 85 maksaa sitä. Yksityisen hoidon tuen kuntalisää maksaa reilut 120 kuntaa.

Kotihoidon tuen kuntalisää maksavista kunnista selvä enemmistö edellyttää, että perheen kaikki lapset hoidetaan kotona tai lapsen vanhempi hoitaa lasta itse.

Turkisliitto sai laatutodistuksen

Suomen Turkiseläinten Kasvattajien Liitolle on myönnetty ISO 9001 -standardin mukainen sertifikaatti.

Myöntäjä on yksi maailman johtavista sertifioijista DNV Certification. Sertifikaatti koskee turkistuotannon edunvalvontaa sekä neuvontaa. Se on voimassa kolme vuotta. Laatua arvioidaan silti vuosittain.

Liiton toiminnanjohtaja **Marja Tiura** sanoo laatuarviointia laajennettavan tilatasolle.

MT-STT

Hyvän Mielen AGRI-RISTEILY

Myynti alkaa 11.6. klo 9. Varaa oma matkasi nopeasti. Parhaat hytit viedään ensin!

22.–23.1.2015 Turku–Tukholma–Turku
Lähtö Turusta torstaina 22.1. klo 20.55
Paluu Turkuun perjantaina 23.1. klo 19.50

Hyvän mielen Agri-risteily kutsuu jälleen! Lähde mukaan upean Viking Grace -aluksen matkaan. Hinnat alk 89 € / henkilö (I4 hytissä), sis. buffet-illallisen ja aamiaisen.

Huippuluokan viihdettä tarjoilee STARS-Show. **Jarkko Tammisen** ja **Laura Voutilaisen** musiikki-imitaatio-show on vailla vertaa. Maailmanluokan viihdettä. Tule, ihastu ja nauti!

Agri-risteily on taas lastattu täyteen maatalouden ammattiasiaa – viihdettä ja hyvää oloa ja mieltä unohtamatta!

Tähtiesiintyjänä tunnelman luoja, tango-kuningas **Kyösti Mäkimattila**.

Tule tapaamaan kollegoita ja pitämään hauskaa Hyvän mielen Agri-risteilylle!
Ilmoittaudu heti! Varaa matkasi Matka-Vekan toimistosta puh. 020 120 4000 tai netistä: www.matkavekka.fi/agri-risteily. Matka-Vekan palvelumaksu 12 €/varaus (ei koske nettivarauksia eikä ryhmiä).
matkavekka

Bussikuljetuksia ympäri Suomea!
Risteilyn järjestää Agrimarket.
Lisätietoja www.agrimarket.fi/agriristeily

Suomen Rehu
AGRI MARKET